

Rīgā ir Natana Barkāna iela

2010.g. 02. jūlijā Rīga tiek atvērta rabīna Natana Barkāna iela. Natans Barkāns (1923.-2003.) bija Rīgas un Latvijas virsrabīns - pirmais un vienīgais. Viņš dzimis 1923. gadā Līvānos. Šīs slavenās dzimtas saknes nāk no viduslaikiem. Ģimene pieder Ļubaviču hašīdiem. Saskaņā ar izveidojušos tradīciju daudzi no Barkāniem bija un ir rabīni, tādēļ Natans kopš agras bērnības tika pievērst jūdaismam un vēlāk visu mūžu mācījās, rādot piemēru savai draudzei.

Vairāk nekā divdesmit pēckara gadus Nātans Barkāns Latvijā īstenoja nelegālu reliģisko darbību. 1969. gadā Barkānu ģimenei izdevās saņemt atļauju izbraukšanai uz Izraēlu. Tur uzplauka Nātana organizatoriskais talants. Līdus pilsētā viņš atvēra reliģiozu skolu zēniem. Vēlāk viņš ļoti lepojās ar to, ka gandrīz visi viņa skolnieki kļuva par rabīniem. To pašu var teikt arī par viņa ģimeni - dēls un seši mazdēli arī kļuvuši par rabīniem.

Vēl viens krass pagrieziens Nātana Barkāna dzīvē notika 1989. gadā, kad krita „dzelzs priekšsargs”, - viņš no jauna atgriezās Latvijā! Iecelšana Rīgas un Latvijas virsrabīna amatā notika ar Ļubaviču Rabīna Menahema Mendela Šneiersona svētību.

Domājot par šo Natana Barkāna soli, cits bijušais rīdzinieks, izcils zinātnieks fiziķis, profesors Hermanis Branovers raksta:

„... sarežģīts ir Latvijas virsrabīna stāvoklis 20. gadsimta 90. gados! Viņam vienam pašam ir jāatjauno ebreju kopiena hitleriskā genocīda pelnos, drupās, kas palikušas pēc desmitiem gadu valdošā boļševistiskā ateisma. Bet arī tas vēl nav viss. Virsrabīns, protams, dzīvo Rīgā, bet visa ģimene - bērni, mazbērni, mazmazbērni - atrodas Izraēlā, vēl trīs mazdēli Krievijā, un redz viņš viņus labākajā gadījumā vienu vai divas nedēļas gadā. Pienākuma izjūta piespieda viņu... atstāt visu, kas sagādā prieku dzīves norietā, un atgriezties valstī, kurā viņš dzimis un dzīvojis daudzus gadus, - Latvijā.”

Natans Barkāns labi saprata, ka rabīnam ir jābūt ne tikai Likumu mācītājam, bet arī gudram tiesnesim un padomdevējam visos dzīves jautājumos, rabīnam jāpiemīt spējai vadīt sabiedriskās lietas un kopienas garīgo dzīvi, kā arī jābūt morāles paraugam tās locekļiem.

Par ieguldījumu Latvijas ebreju kopienas darbības atjaunošanā un ebreju un latviešu draudzīgo sakaru attīstībā viņš tika apbalvots ar Latvijas Triju Zvaigžņu ordeni.

Natanam Barkānam laimējās realizēt arī savu aicinājumu uz literāro darbību. Viņš ir divu atmiņu grāmatu autors. Rabīns savāca daudz senu fotogrāfiju un citu materiālu un par Latvijas sinagogām un rabīniem, kas kļuva par pamatu grāmatai „Latvija. Sinagogas un rabīni”, kura dienasgaismu ieraudzīja jau pēc viņa nāves.

Natans Barkāns miris 2003. gadā un saskaņā ar viņa testamentu apglabāts Izraēlas svētajā zemē, Eļļas kalnā Jeruzālemē. Bet piemiņa par viņu tiek glabāta arī viņa dzimtenē Latvijā, tā liecinieki mēs esam šodien.

